

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΖ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2342

Ἡ Γέννησις τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ
Παρασκευὴ 25 Δεκεμβρίου 2020

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Τὸ μέγα μυστήριον

«Μέγα τὸ μυστήριον τῆς σῆς ἐνανθρωπήσεως, Κύριε, δόξα σοι» (δοξ. αἶν. Κυρ. μ.τ.Χρ.Γέν.)

Ἐνανθρώπησις τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποία ἐορτάζει καὶ πανηγυρίζει τώρα μὲ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασι ἡ Ἐκκλησία μας, εἶνε, ἀγαπητοί μου, **μυστήριον**, μέγα μυστήριον. Ἀλλὰ οἱ ἄπιστοι φωνάζουν·

—Ὅχι! στὸ ἐξῆς δὲν θέλουμε ν' ἀκοῦμε γιὰ μυστήρια. Ἡ **ἐπιστήμη** διέλυσε τὰ σκοτάδια τῆς ἀμορφωσιάς· ὅπου ἐπιλαμβάνεται αὐτή, ἐκεῖ πέφτει φῶς, δὲν ὑπάρχει πλέον μυστήριον.

Δὲν ὑπάρχει μυστήριον; Ἀλλ' ἄς ἀφήσουμε πρὸς στιγμὴν τὸν **Θεάνθρωπο**, ποὺ ἐκήρυξε τὸ μυστήριον, καὶ ἄς δοῦμε τὸν **ἄνθρωπο**, ποὺ καυχήθηκε ὅτι ἔγινε **ὑπεράνθρωπος** καὶ φωνάζει ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον μυστήριον.

Ἄφ' ὅτου, ἀγαπητοί μου, παρουσιάστηκε ἐπάνω στὸν πλανήτη αὐτὸν **ὁ ἄνθρωπος**, ἔχουν περάσει περίπου ὀκτῶ χιλιετίες. Ἡ ἀνθρωπότητα στὸ διάστημα αὐτὸ ἔζησε, πολλαπλασιάστηκε, ἀπλώθηκε στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς· προώδευσε σὲ τέχνες καὶ ἐπιστήμες, βρῆκε τὴ φωτιὰ καὶ τὸν τροχό, χρησιμοποίησε τὸν λίθο καὶ τὸ μάρμαρο, ἐξώρυξε τὸ σίδηρο καὶ τὸν χαλκό, ἐπινόησε τὴ γραφὴ καὶ τὸ ἀλφάβητο, κατασκεύασε ὅπλα, ἐργαλεῖα καὶ μηχανές, ἄφησε μνημεῖα τέχνης καὶ λόγου· ἐρεῦνησε τὸν οὐράνιο θόλο, ἀνακάλυψε πλανῆτες καὶ ἀστέρια. Ὁ ἄνθρωπος ἔδειξε ποιὸς εἶνε, τί σκέπτεται, τί ὑπάρχει μέσα του, τί μπορεῖ νὰ κάνῃ· ἔγινε γεωργός, τεχνίτης, ναυτικός, δάσκαλος, ποιητής, ἐπιστήμονας, συγγραφέας, στρατηγός, βασιλεὺς, κυβερνήτης λαῶν.

Μετὰ ἀπ' ὅλα αὐτὰ θὰ περίμενε κανεὶς, αὐτὸ τὸ ὄν ποὺ λέγεται ἄνθρωπος νὰ μᾶς εἶνε **τελειῶς γνωστό**. Τί λέτε, **εἶνε**;

—Ὅχι! ἀπὸ τὸ ὅλο πρόβλημα **ἄνθρωπος** ἐλάχιστα γνωρίζουμε. Εἶνε τόσο λίγα, ὥστε ὁ ἰατροφιλόσοφος Ἀλέξις Καρρέλ ἔγραψε βιβλίον μὲ τίτλο «**Ὁ ἄνθρωπος, αὐτὸς ὁ ἄγνωστος**».

Παρὰ τὴν τόση πρόοδο τῆς ἐπιστήμης ὁ ἄνθρωπος κλείνει μέσα του μυστήρια ἀνεξερεύνητα, ὅπως π.χ.· οἱ αἰσθήσεις (ὄρασις, ἀκοή, ὄσφρησις κ.λπ.), τὰ ὑλικά καὶ τὰ ὄργανα τοῦ σώματος (κύτταρο, αἷμα, ἱστοί, μῦς, καρδιά, πνευμόνια, νεφρὰ κ.λπ.), οἱ διάφορες λειτουργίες τοῦ ὀργανισμοῦ (αὔξεις, ἀναπαραγωγή, θρέψις, πῶς δηλαδὴ ἡ τροφή γίνεται αἷμα, γάλα, λίπος, μυελός, νεῦρα, ὀστᾶ, τρίχες κ.λπ.). **Ἡ ἐπιστήμη ἀγνοεῖ· περιγράφει μόνο**, δὲν ἐξηγεῖ τὰ βαθύτερα αἷτια.

Αὐτὰ ὡς πρὸς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Τί νὰ ποῦμε τώρα **γιὰ τὴν ψυχὴ; Ἄβυσσος!**

Κι ἂν ὁ **ἄνθρωπος** κλείνη μέσα του μυστήρια, τί νὰ ποῦμε τώρα γιὰ τὸν **Θεάνθρωπο**; Μᾶς ἐρωτοῦν· Πῶς ὁ Θεάνθρωπος; Κ' ἐμεῖς τοὺς ἐρωτοῦμε· Πῶς ὁ ἄνθρωπος; Ἡ ἐπιστήμη ὄχι μόνο γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ πρώτου ἀνθρώπου ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ γέννησι τοῦ κάθε νέου ἀνθρώπου σήμερα μένει ἐκστατική. Μᾶς ἐρωτοῦν· Πῶς Θεὸς καὶ ἄνθρωπος; Κ' ἐμεῖς τοὺς ἐρωτοῦμε· Πῶς στὸν ἄνθρωπο ἐνώνεται ψυχὴ καὶ σῶμα; ποιά σχέσι ἔχουν μεταξύ τους τὰ δύο αὐτὰ συστατικά; **Ἡ ἐπιστήμη πέφτει σὲ λαβύρινθο**.

Καὶ μόνο ὁ ἄνθρωπος ἔχει μυστήρια; Ἀκόμη καὶ τὸ πιὸ μικρὸ ἀπὸ τὰ δημιουργήματα, ὅσο τὸ ἐρευνοῦν τόσο περισσότερα προβλήματα προβάλλει. Ὁ βοτανολόγος Μπαίηλυ σὲ ἄρθρο του μὲ τίτλο «**Κόσμος γεμᾶτος θαύματα**» γράφει, ὅτι τὸ μυστήριον βρίσκεται σὲ κάθε φύτῳ, κάθε φύλλῳ, κάθε παλμῳ τῆς ζωῆς, σὲ κάθε βῶλο γῆς, κι ὅτι μετὰ καὶ ἀπὸ δέκα χιλιάδες χρόνια τὰ πιὸ συνηθισμένα πράγματα ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἐπιστήμης θὰ προκαλοῦν νέες ἐκπλήξεις· **τὰ μυστήρια δὲν θὰ ἐξαντληθοῦν ποτέ**.

Ἄνθρωπε, ζῆς καὶ κινεῖσαι μέσα σὲ μυστήρια. Μυστήριον εἶνε καὶ ἡ δική σου ζωὴ, τὸ κάθε κύτταρό σου. Ἀλλὰ μυστήρια ἔχουν καὶ τὰ

φυτά που πατάς, και οι ακρίδες των αγρών, και τα φύκια της θαλάσσης, και τα άστρα που βλέπεις στον ουρανό. Λοιπόν την ουσία ενός φυτού δεν γνώρισες ακόμη, και πώς έχεις την αξίωσι να γνωρίσης την ουσία του Θεού;

Ο νεώτερος άπολογητής **Ίωάννης Σκαλτσούνης** παρατηρεί τα έξης. Οι έπιστήμες και οι τέχνες, τα πιό γνωστά αντικείμενα και οι νόμοι της φύσεως μάς παρουσιάζουν μυστήρια σκοτεινά και άκατανόητα. § Αφήνεις μια πέτρα και πέφτει· αυτό είναι άποτέλεσμα του νόμου της βαρύτητος, λένε οι φυσιοδίφες. Άλλα οι δυνάμεις της έλξεως και ώθήσεως είναι άραγε σύμφυτες με τα σώματα; Ο Νεύτων βεβαίωνε, ότι είναι παράλογο να πιστεύουμε πως η δύναμι αυτή βρίσκεται μέσα στα άτομα των σωμάτων που έλκονται. Άπο τότε έρευνάται **ποιός είναι ο χαρακτήρας και η ουσία** της δυνάμεως της βαρύτητος, και πολλοί φυσιοδίφες λένε ότι με την πρόοδο της έπιστήμης φάνηκε, πως **είνε αδύνατο να λυθούν** τα ζητήματα γύρω άπο την άρχη και την ουσία και έδρα των φυσικών δυνάμεων. «Έμεις βλέπουμε τα άμεσα αίτια των φαινομένων», έλεγε ο φυσιολόγος Βερνάρδος, «άλλα τα πρώτα αίτια μάς διαφεύγουν». § Μελετώντας όποιοδήποτε ζήτημα η αναλύοντας όποιοδήποτε αντικείμενο πρέπει να διαχωρίζουμε τα γύρω άπο την **ύπαρξι** ενός όντος η ενός γεγονότος η τα γύρω άπο την αλήθεια μιας προτάσεως η βεβαιώσεως, άπο την **ουσία**, τους χαρακτήρες, τις ύποστάσεις και τον τρόπο των ενεργειών του. Το να έχουμε πεποιθήσι ασάλευτη και βεβαιότητα ανέφελη για την **ύπαρξι** ενός όντος η μιας αληθείας είναι κάτι τελείως διαφορετικό άπο τη γνώσι της **ουσίας** και των χαρακτήρων και των τρόπων των ενεργειών του. Την έπιστημονική αλήθεια που διατύπωσε ο Παστέρ λέγοντας ότι «**ο Θεός επιβάλλεται** στην ανθρώπινη συνείδησι και **είνε ακατάληπτος**» την διαφώτιζε με πολλή φιλοσοφική δεινότητα ο άγιος Ίωάννης ο Χρυσόστομος σε ένα άπο τους λόγους του *Περί άνομοίων* λέγοντας: «**Η ουσία του Θεού άγνωείται** όχι ότι **ύπάρχει**, άλλα **τί είναι**. Για να πιστεύουμε όρθά (“πρός ευσέβειαν”), άρκει να γνωρίζουμε ότι **ύπάρχει**».

Αυτά τα γράφουμε ως μία σύντομη άπάντησι **σ' εκείνους που, υπερήφανοι** για τις προόδους της έπιστήμης, νομίζουν ότι η έπιστήμη έχυσε φώς σε όλα τα προβλήματα κι ότι σήμερα μόνο ο Χριστιανισμός εξακολουθει να έχη μυστήρια.

Και όμως, όπως άποδεικνύεται, το μυστήριο άπλώνεται παντού. Κι άφοϋ το πέπλο του μυστηρίου είναι τόσο άπλωμένο, δεν πρέπει να σκανδαλίζονται μερικοί διότι ο Χριστιανισμός έχει και αυτός τις μυστηριώδεις αλήθειες του, μία άπο τις όποιες είναι και **η ένανθρώπησι του Θεού Λόγου** στο πρόσωπο του Κυρίου ήμων Ίησοϋ Χριστοϋ.

Όσοσο το **μυστήριο** που καλύπτει τη φάτνη της Βηθλεέμ **δεν μάς έμποδίζει καθόλου** άπο το να άπολαύσουμε τα ανεκτίμητα **δώρα** που έφερε στον κόσμο ο ένανθρωπήσας Σωτήρας.

Ένα παράδειγμα. Μπαίνω σ' ένα κήπο. Να ένα **τριαντάφυλλο**. Εϋωδιάζει πολύ. Το κόβω και το μυρίζω. Άν με ρωτήσετε, **πως** έγινε το τριαντάφυλλο, **πως** το χώμα της γής του μετέδωσε τόση εϋωδιά, **πως** ταίριαξαν τα σέπαλά του κ.λπ., δεν μπορώ να σάς άπαντήσω· όχι εγώ, άλλα κι ο μεγαλύτερος βοτανολόγος. Αυτό όμως δεν μ' έμποδίζει ν' **άπολαμβάνω την εϋωδιά** του και **να δοξάζω Εκείνον** που του την έδωσε.

Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και με τον **Χριστιανισμό**. Κανένας φιλόσοφος η θεολόγος δεν θα μπορέση ποτέ να σάς έξηγήση **πως ο Θεός έγινε άνθρωπος**, πως «*ο Λόγος σάρξ έγινετο και έσκήνωσεν εν ήμιν*» (Ίω. 1,14). Παρ' όλη όμως την άδυναμία της ανθρώπινης σκέψεως να έξηγήση το μυστήριο, **μπορούμε** αν θέλουμε να πορευθοϋμε πνευματικά προς τη Βηθλεέμ, **να προσκυνήσουμε** σαν τους ποιμένες και τους μάγους με βαθειά ταπεινωσι, και να νιώσουμε την **εϋωδιά** του άνθους, του μοναδικου άνθους, του άμάραντου εκείνου άνθους το όποιο με την ώραία ποιητική γλώσσα ύμνει ο ύμνογράφος της Έκκλησίας· «*Ράβδος εκ της ρίζης Ίεσσαί και άνθος εκ αυτής, Χριστέ, εκ της Παρθένου ανεβλάστησας...*» (καταβ. Χριστοϋ. ψδ' δ').

Ζώντας και αναπνέοντας σήμερα, άγαπητοί μου, στην πνευματική άτμόσφαιρα που δημιουργεί η πίστι στην ένανθρώπησι του Σωτήρος Χριστοϋ, **ας ψάλλουμε**:

«*Εϋφραίνεσθε, δίκαιοι· ουρανοί, άγαλλιάσθε· σκιρτήσατε, τα όρη, Χριστοϋ γεννηθέντος· Παρθένος καθέζεται τα Χερουβιμ μιμουμένη βαστάζουσα εν κόλποις Θεόν Λόγον σαρκωθέντα. Ποιμένες τον τεχθέντα δοξάζουσι, μάγοι τω Δεσπότη δώρα προσφέρουσι, άγγελοι άνυμνοϋντες λέγουσιν· **Ακατάληπτε Κύριε, δόξα σοι***» (αίν. Χριστοϋ).

(†) **έπίσκοπος Αύγουστίνος**